

UNICEF COMITÈ
CATALUNYA

unicef
per a cada infància

2023-2024

Què opinen els nens, nenes i adolescents?

RESULTATS DE LA QUARTA EDICIÓ DEL BARÒMETRE
D'OPINIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Edita:

UNICEF Comitè Catalunya
Via Augusta 13-15, 3r, oficina 313, 08006, Barcelona

Autors:

Pilar Ramos Valverde
Sara Luna Rivas
Francisco José Rivera de los Santos
Carmen Moreno Rodríguez
Eva Leal López
Esther Ciria Barreiro
Dolores Majón Valpuesta
Concepción Moreno Maldonado
Ana María Villafuerte Díaz
Sheila Velo Ramírez
Vanessa Salado Navarro

Coordinació:

Sílvia Casanovas

Contribucions:

Lara Contreras, Adriana Negueruela
Direcció d'Influència, Programes i Aliances
UNICEF Espanya

Disseny gràfic:

Rex Media SL

Desembre, 2024

Com citar aquest document: Ramos, P., Lluna, S., Rivera, F., Moreno, C., Leal-López, E., Ciria-Barreiro, E., Majón-Valpuesta, D., Moreno-Maldonado, C., Villafuerte-Díaz, A., Velo-Ramírez, S. i Salado, V. (2025). *Què opinen els nens, nenes i adolescents? Resultats de la quarta edició del Baròmetre d'Opinió d'Infància i Adolescència, 2023-2024*. UNICEF Espanya.

Agraïments

S'agraeix la col·laboració del grup assessor UNICEF Espanya i de tots els participants que han col·laborat a l'estudi amb l'ajuda dels seus centres educatius.

Introducció

El Baròmetre d'Opinió de la Infància i l'Adolescència és una recerca impulsada per UNICEF Espanya i desenvolupada per un equip de recerca de la Universitat de Sevilla.

Amb l'objectiu de promoure la participació social de nens, nenes i adolescents com a agents de canvi, el Baròmetre emfatitza en el reconeixement dels seus drets, emmarcats en la Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDI), la consideració del seu desenvolupament evolutiu per escoltar les seves opinions i la promoció del coneixement social i la implicació cívica.

Des de la primera edició, el 2019-2020, i al llarg de quatre edicions, aquest estudi ha tingut com a objectiu principal la creació i actualització d'un instrument que permeti conèixer les opinions i preocupacions d'infants i adolescents d'Espanya sobre assumptes socials i polítics, el seu compromís cívic i implicació ciutadana, els seus estereotips de gènere, així com els seus nivells de benestar emocional i felicitat.

La mostra final de participants de la quarta edició del Baròmetre d'Opinió de la Infància i l'Adolescència en l'àmbit estatal ha estat d'un total de 15.070 nens, nenes i adolescents amb edats compreses entre els 11 i els 18 anys.

A Catalunya hi han participat un total de 1.477 nens, nenes i adolescents, d'acord amb la distribució que s'indica en la taula 1.

TAULA 1. Distribució de participants segons gènere, edat, capacitat adquisitiva familiar i lloc de procedència

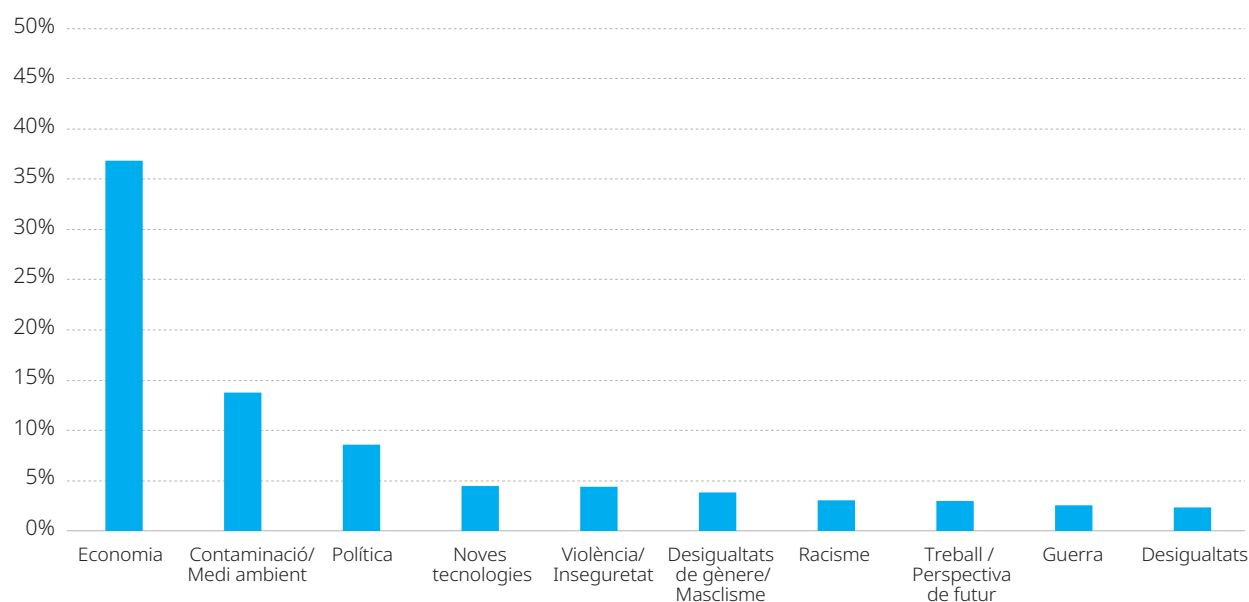
CATALUNYA		Freqüència	Percentatge
Total		1.477	100,0
Sexe	Noi	713	48,3
	Noia	723	49,0
Edat	11-12 anys	431	29,2
	13-14 anys	496	33,6
	15-16 anys	432	29,2
	17-18 anys	118	8,0
Nivell socioeconòmic	Baix	188	12,7
	Mitjà	489	33,1
	Alt	62	4,2
Vas néixer a Espanya?	Sí	1.329	90,0
	No	144	9,7

1

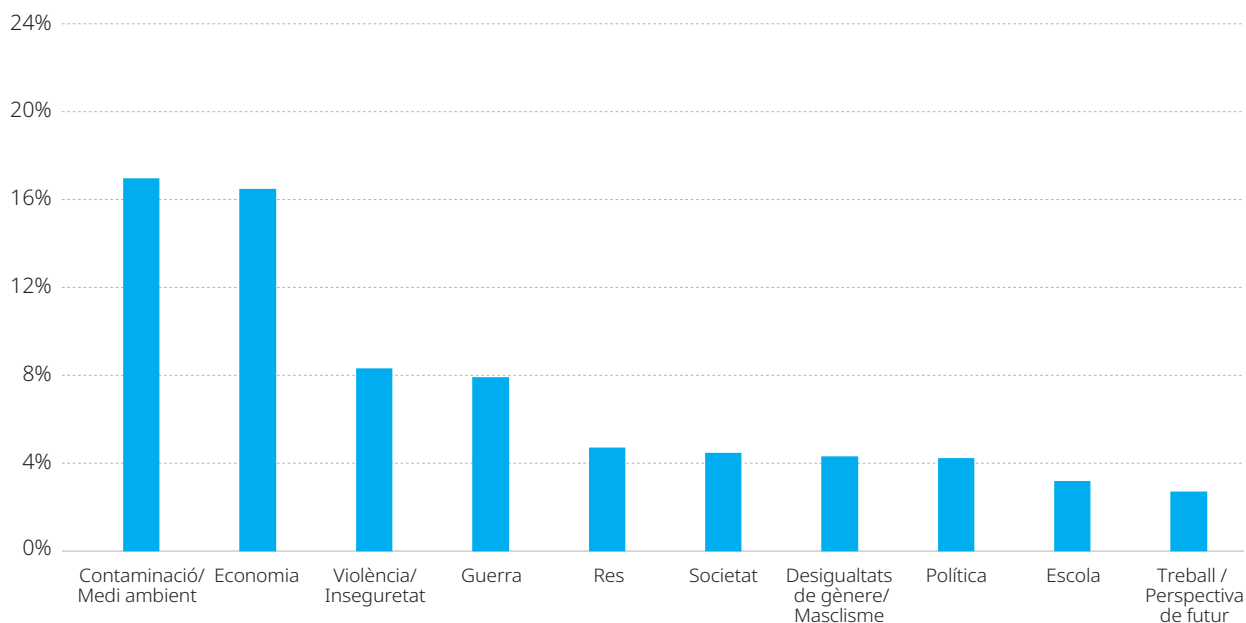
PREOCUPACIONS SOCIALS

Per detectar aquestes preocupacions s'ha demanat als nens, nenes i adolescents que indiquin, mitjançant resposta espontània, quin creuen que és el problema que més preocupa actualment la societat a Espanya (gràfic 1). D'altra banda, al gràfic 2 es mostren els resultats de preguntar quin és el problema que els preocupa a ells i elles mateixos, mitjançant resposta espontània. I finalment, al gràfic 3, es mostra la prioritització per part dels i les participants quant a un llistat de preocupacions específiques.

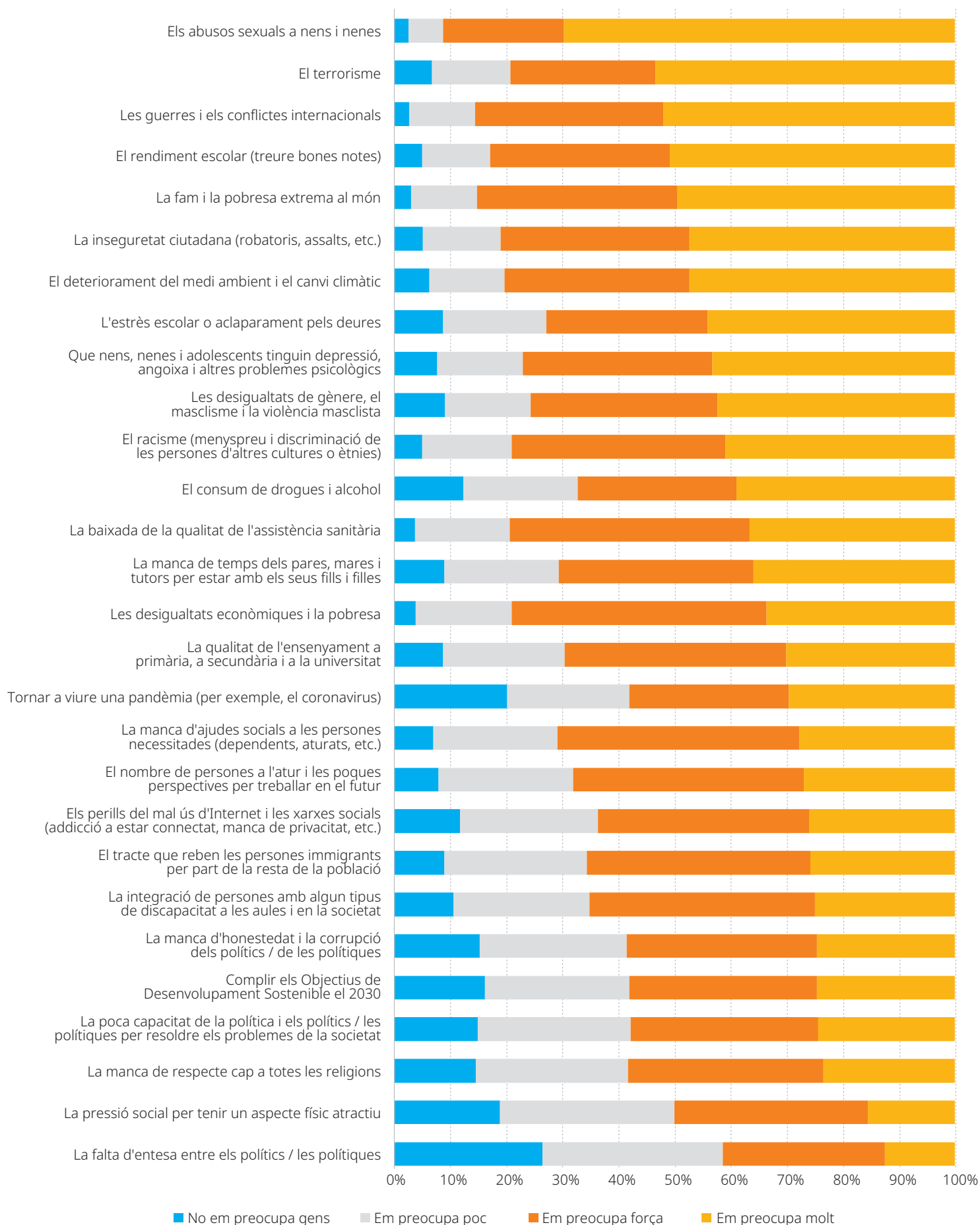
GRÀFIC 1. Problema que més preocupa la societat (resposta espontània)

GRÀFIC 2. Problema que més els preocupa a ells i elles (resposta espontània)

GRÀFIC 3. Grau de preocupació, per qüestions específiques

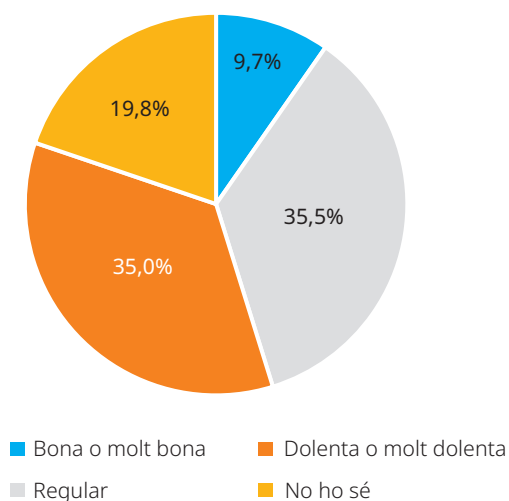
2

LA SEVA OPINIÓ SOBRE ASSUMPTES SOCIALS I POLÍTICS

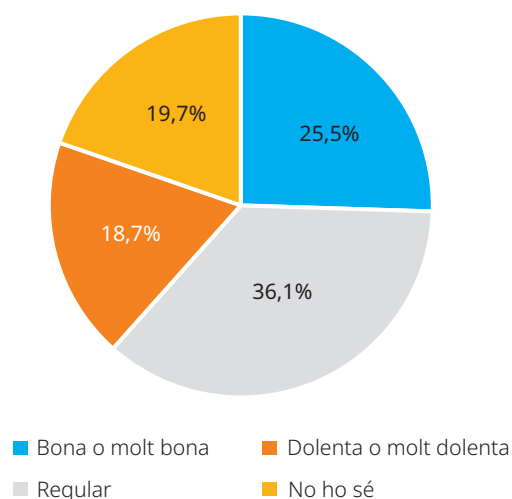
Un altre dels assumptes abordats és la seva opinió sobre la situació política i econòmica del país (gràfic 4), així com la valoració d'aquesta a escala local (gràfic 5). Per identificar el grau de confiança entre institucions i grups socials, els infants i adolescents han prioritzat diferents categories, com es pot veure en el gràfic 7, i han assenyalat també la seva valoració amb relació a un conjunt de professions (gràfic 8).

Amb la finalitat d'aprofundir en les causes per les quals els nens, nenes i adolescents no confien en els polítics i polítiques, els que van valorar aquest grup social amb menys de 5 punts responien a una pregunta per explorar els motius d'aquesta desconfiança. Els resultats es poden veure en el gràfic 6.

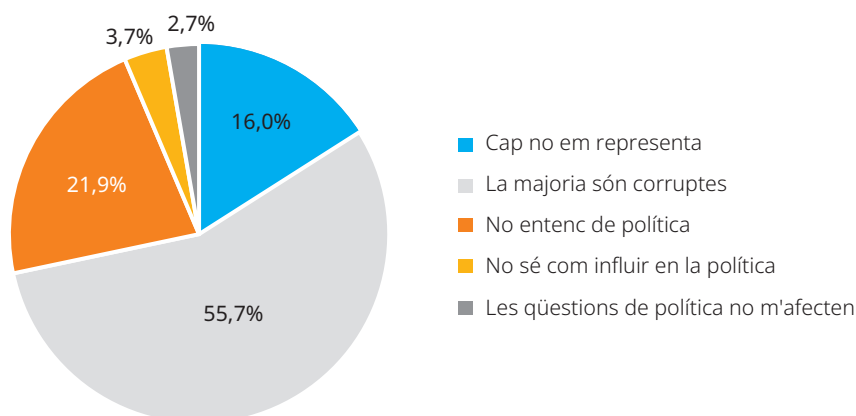
GRÀFIC 4. En relació amb la situació políticoeconòmica general d'Espanya, com la qualificaries?

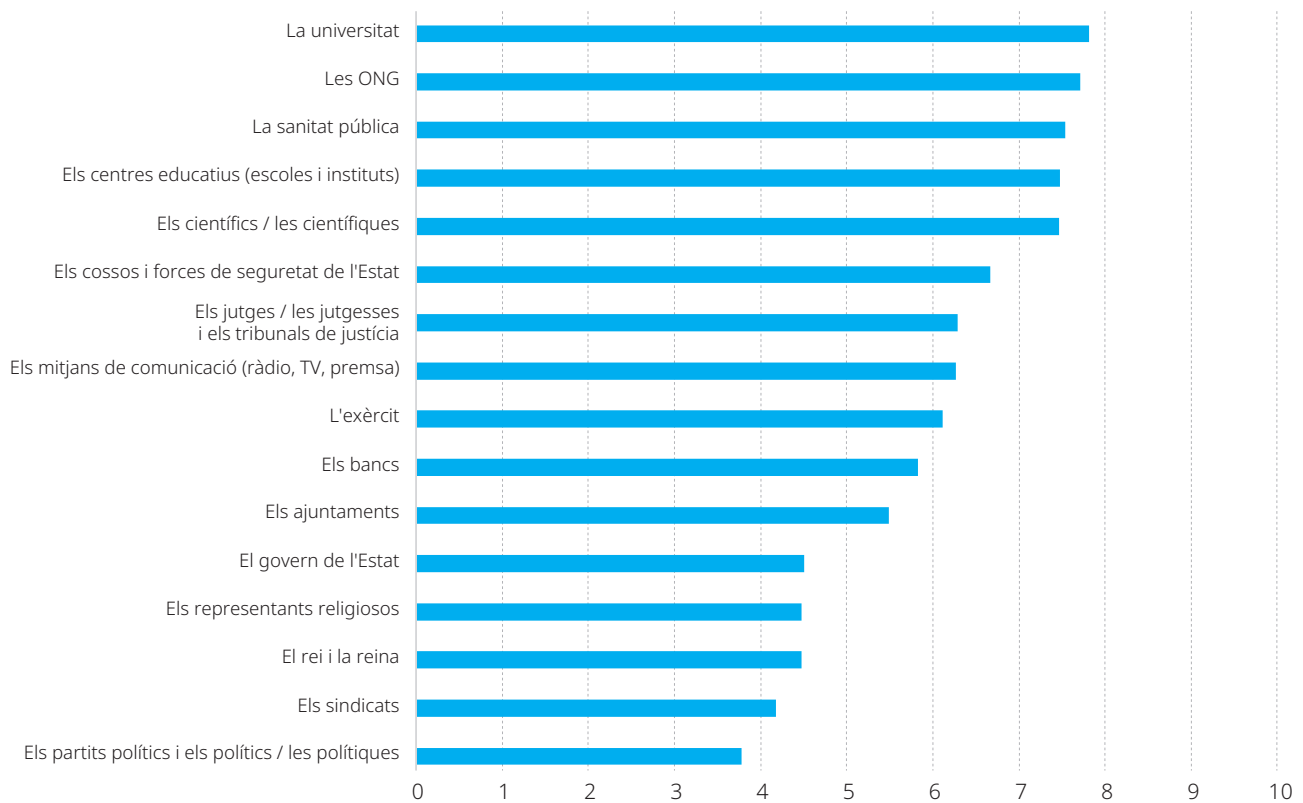
GRÀFIC 5. En relació amb la situació políticoeconòmica de la teva localitat, com la qualificaries?

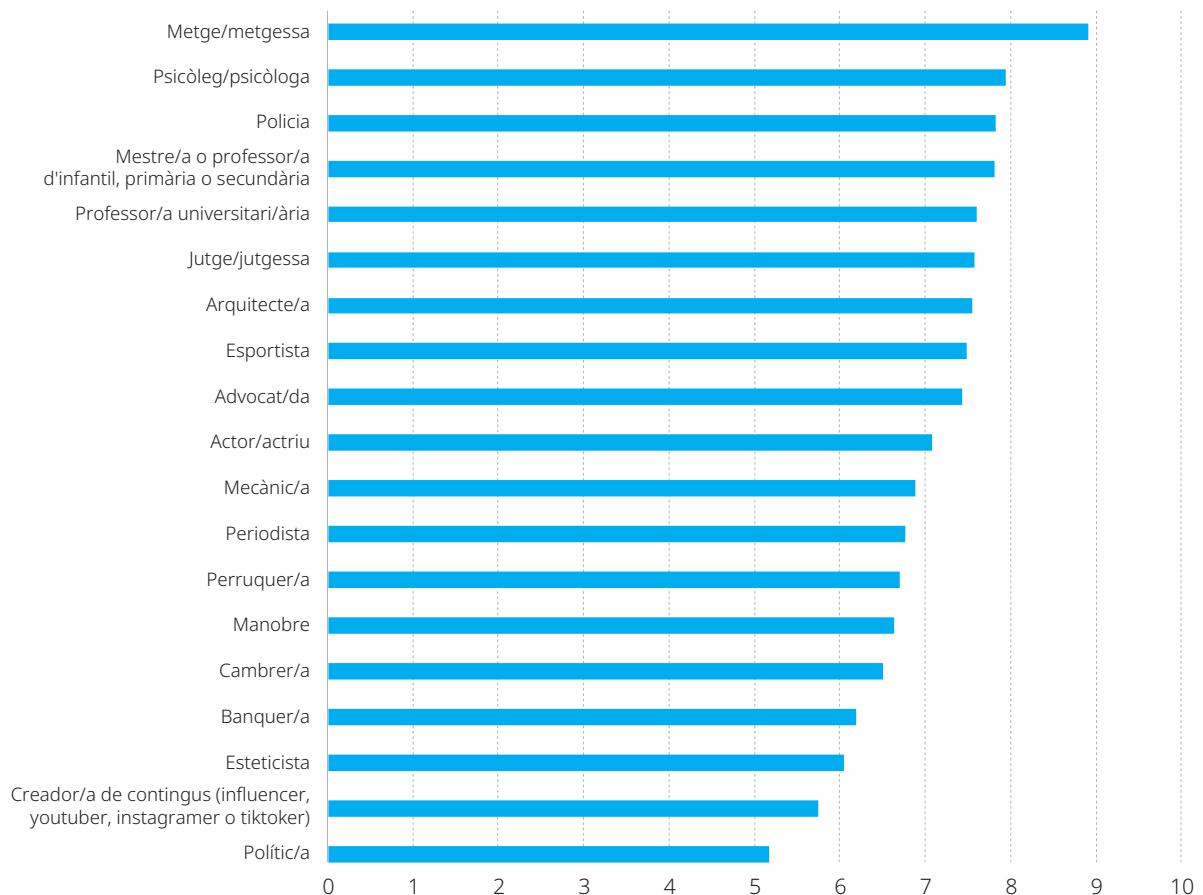
GRÀFIC 6. Motius de desconfiança en els polítics i polítiques

GRÀFIC 7. Confiància en les institucions i grups socials

GRÀFIC 8. Valoració de les professions

3

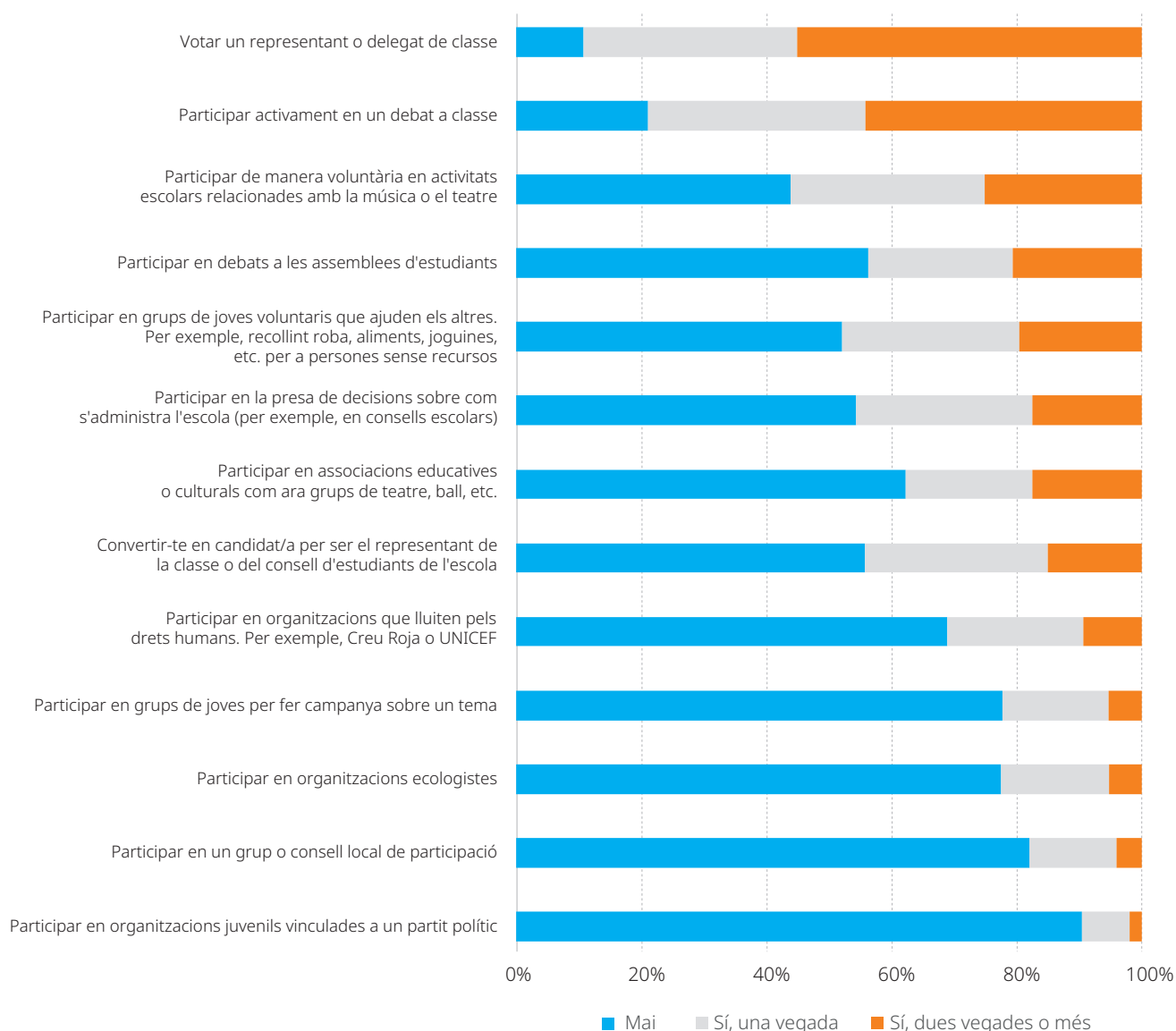
EL SEU COMPROMÍS CÍVIC I IMPLICACIÓ CIUTADANA

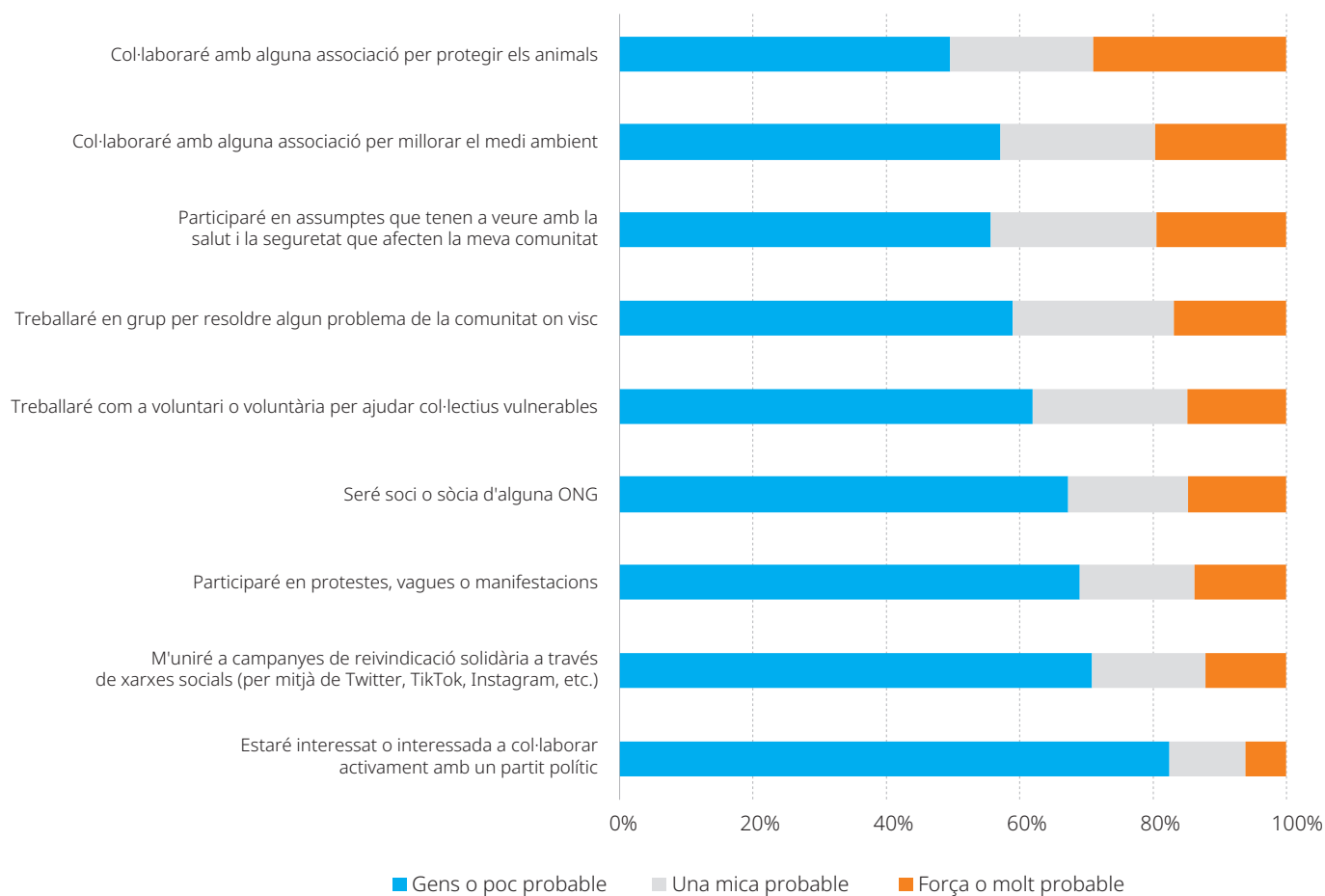
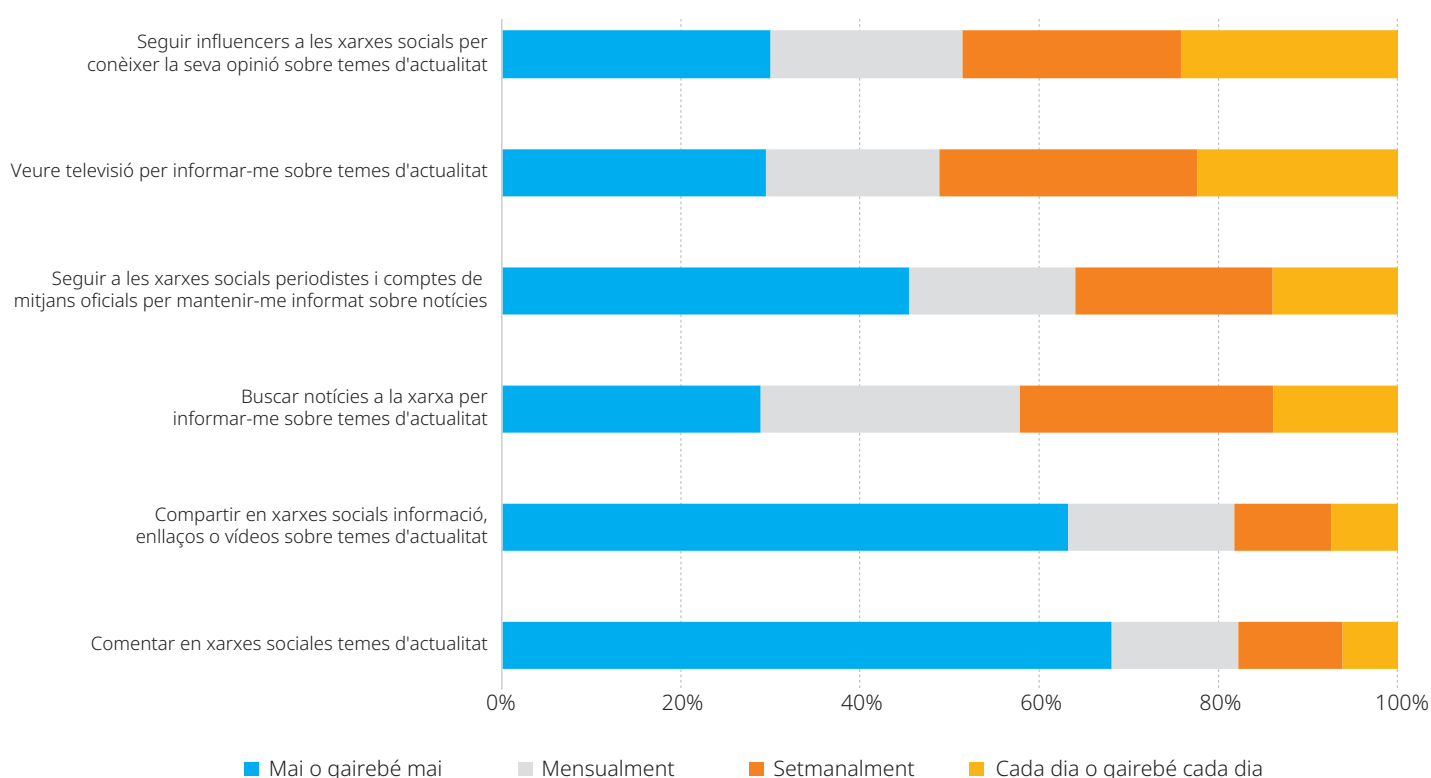
S'ha analitzat la freqüència amb què infants i adolescents han participat en assumptes socials i polítics mitjançant activitats com ara participar en l'organització i el funcionament escolar o formar part d'associacions, en els últims 12 mesos. Les opcions de respostes han estat: *mai*; *sí, una vegada*, i *sí, dues vegades o més*. Existeixen diferents patrons de resposta en funció del tipus d'activitat, tal com mostra el gràfic 9.

D'altra banda i tal com s'assenyala en el gràfic 10, nens, nenes i adolescents han indicat les activitats en les quals els interessaria participar i involucrar-se en un futur.

S'ha indagat sobre com accedeixen a informació sobre temes d'actualitat i la freqüència amb la qual fan diferents accions, amb les opcions de resposta: *mai o gairebé mai*, *mensualment*, *setmanalment* i *cada dia o gairebé cada dia*. Els resultats obtinguts es poden veure en el gràfic 11.

GRÀFIC 9. Participació actual en els assumptes socials i polítics

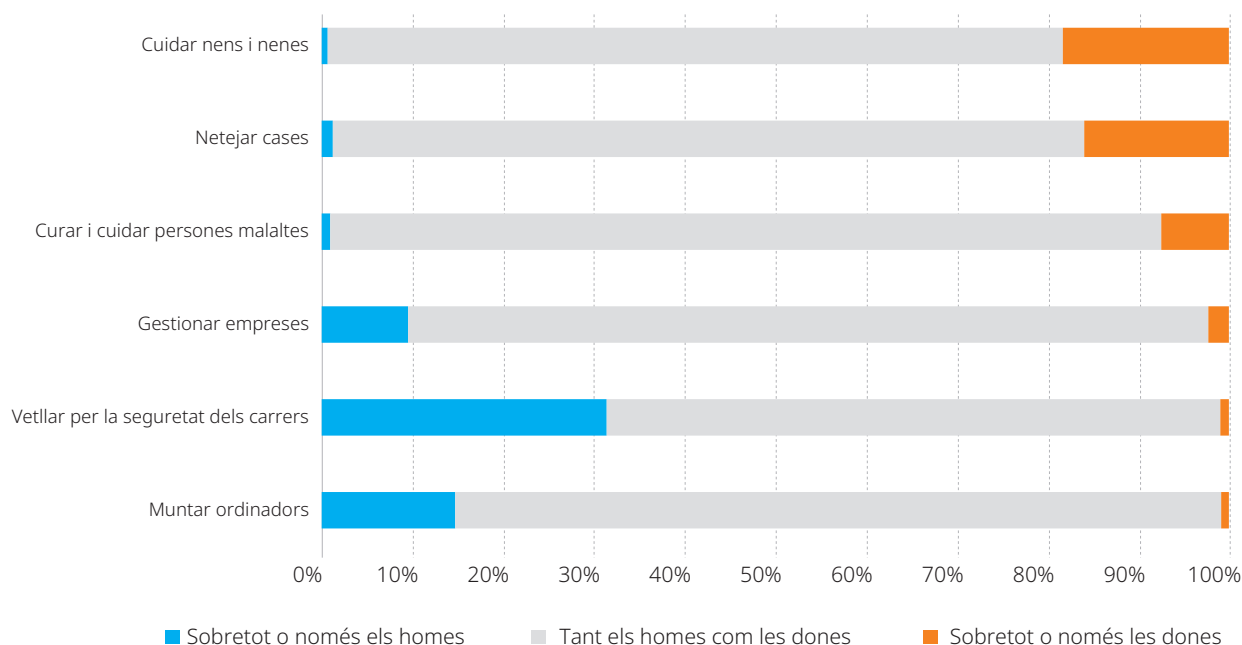
GRÀFIC 10. Expectatives futures de participació en assumptes socials i polítics**GRÀFIC 11. Maneig de la informació sobre temes d'actualitat**

4

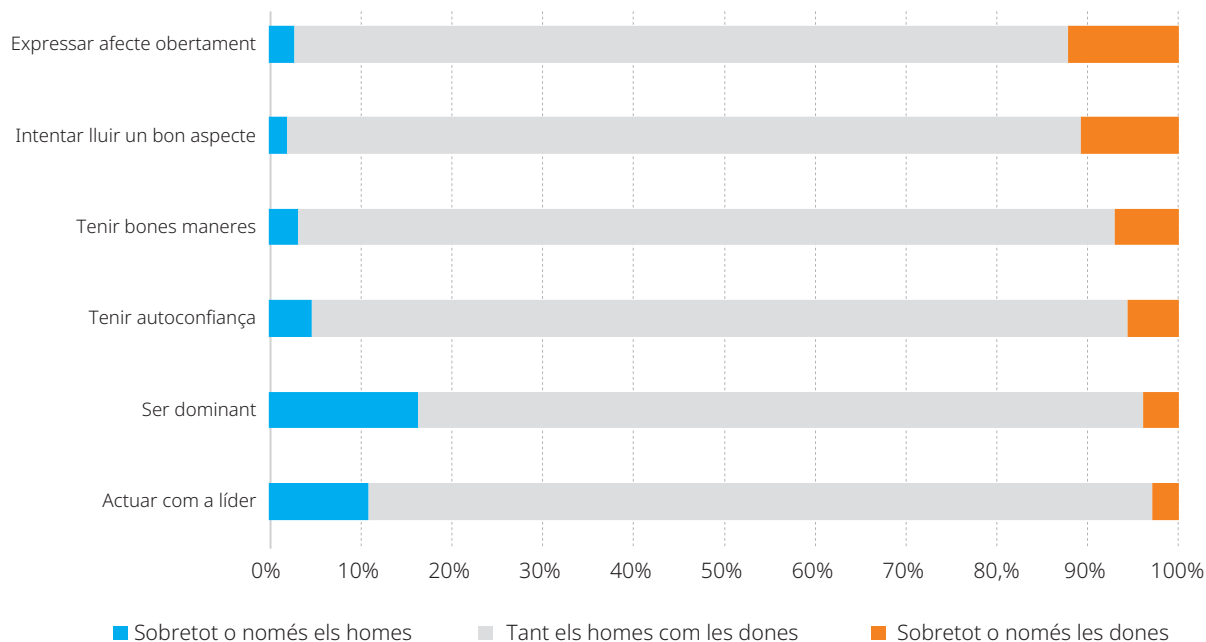
ESTEREOTIPS DE GÈNERE

Amb l'objectiu d'analitzar els estereotips de gènere sobre diverses professions, es va preguntar a nens, nenes i adolescents qui hauria d'exercir sis perfils professionals concrets: cuidar infants, netejar cases, curar i cuidar persones malaltes, gestionar empreses (gràfic 12). A més, s'han avaluat els estereotips de gènere associats a unes certes característiques de personalitat mitjançant la pregunta de qui hauria de ser d'una manera determinada o comportar-se d'una manera determinada, com es pot veure en el gràfic 13.

GRÀFIC 12. Estereotips de gènere en relació amb les professions

GRÀFIC 13. Estereotips de gènere en relació amb diferents característiques de personalitat

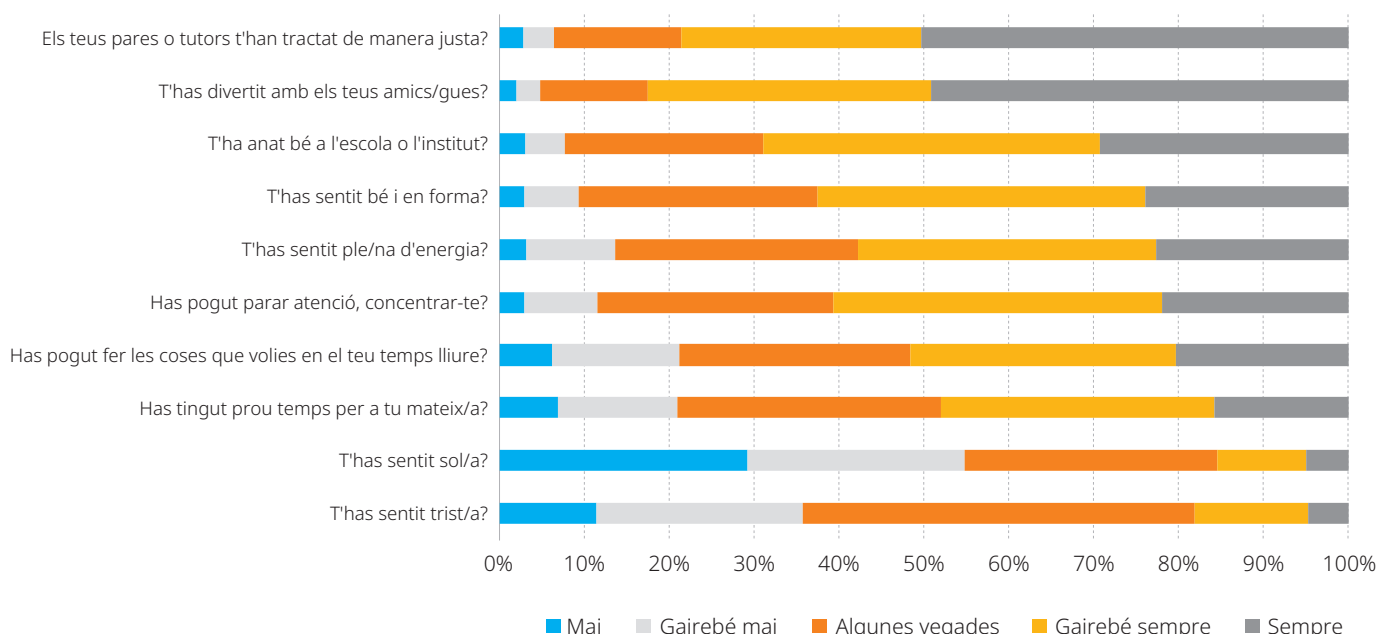
5

EL SEU BENESTAR EMOCIONAL I LA SEVA FELICITAT

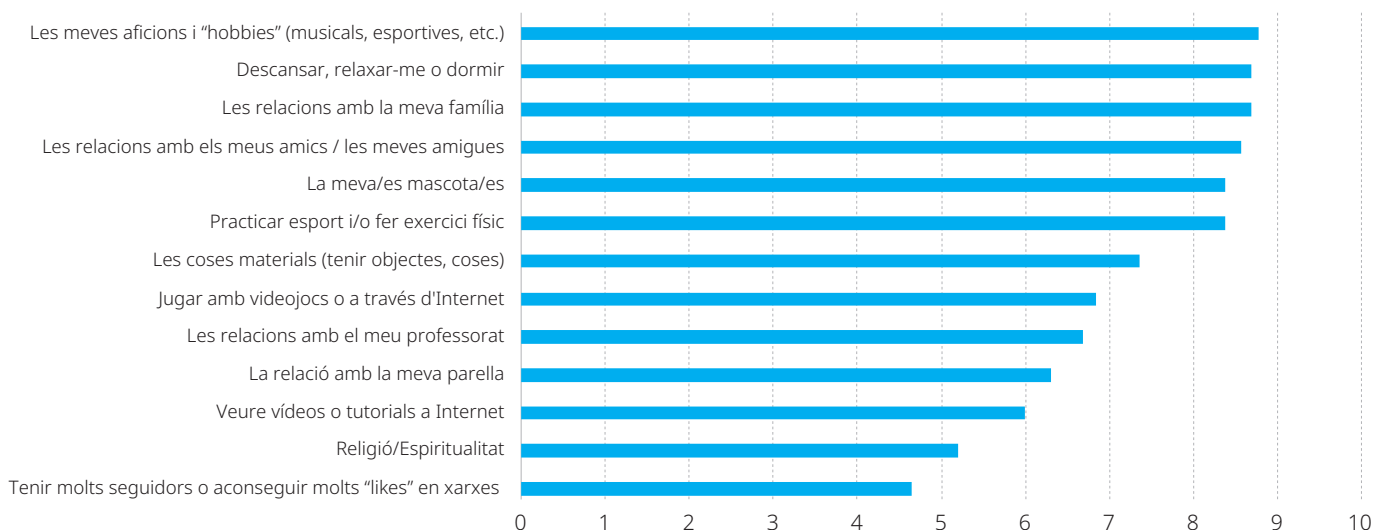
Per avaluar el benestar emocional d'infants i adolescents es van tenir en compte diferents dimensions que engloben aspectes relacionats amb el benestar físic (sentir-se amb energia i sentir-se en forma), el benestar psicològic (atenció/concentració, absència de sentiments com ara solitud i tristesa, sentiments de llibertat en el temps lliure), les relacions amb la família i les amistats, així com la percepció de la seva capacitat cognitiva, aprenentatge i concentració en l'última setmana. Els resultats obtinguts es poden veure en el gràfic 14.

Amb la finalitat de conèixer què els aporta felicitat als nens, nenes i adolescents, se'ls va demanar que valoressin en una escala de 0 a 10 punts com de feliços els feia un seguit de 13 qüestions (gràfic 15).

GRÀFIC 14. Anàlisi dels diferents components del benestar emocional

GRÀFIC 15. Influència de diferents elements sobre la seva felicitat

unicef | per a cada infància